

Borging emissiereductie stikstof Biodivers boeren op Schiermonnikoog

De situatie

Bij de totstandkoming van het Beheerplan Natura 2000 Duinen van Schiermonnikoog is geconstateerd dat de stikstoflast vanuit de landbouw op het N2000gebied Duinen van Schiermonnikoog te hoog is. De provincie was voornemens om in het kader van de PAS de lokale uitstoot van stikstof op het eiland terug te dringen met minimaal 20% in 2027 ten opzichte van 2016, door het verplaatsen van één van de zeven melkveebedrijven van het eiland en het realiseren van een bufferzone langs de duinen.

In het kader van het project Biodivers boeren werken de boeren samen om te komen tot een ander type melkveehouderij, met minder uitstoot van stikstof, een natuurvriendelijke inrichting van de Banckspolder, de oprichting van een eigen kaasfabriek en de inzet van organische reststoffen op het eiland. Op ... februari hebben de boeren onderling een akkoord bereikt om over de reductie van het aantal melkkoeien op het eiland van 606 naar 375 stuks. Door deze extensivering van de bedrijfsvoering wordt een emissiereductie gerealiseerd van 37%. Daarnaast wordt in het kader van de GLB-pilot aanvullende stikstof reducerende maatregelen genomen.

Om bedrijfsmatig ook tot een duurzame melkveehouderij te komen, wordt parallel hieraan gewerkt aan een nieuw verdienmodel door het vermarken van de eigen zuivel door het oprichten van een kaasfabriek. Hiervoor geldt transitieperiode van vijf jaar vanaf 2021. Deze periode is nodig voor de opbouw van de productie van kaas en bijbehorende positie in de kaasmarkt. Voor de periode ██████ financiert de provincie deze transitie (met de gezamenlijke intentie de maatregelen op te nemen in het nieuwe GLB). De provincie Fryslân geeft een garantiestelling af voor de jaren ██████, en een deel van de financiering van de kaasfabriek,

Vraagstelling

De zeven boeren, LNV, de provincie en ANV-Waddenvogels (agrarisch natuurcollectief) leggen hun afspraken vast in een Overeenkomst. Onderdeel van de afspraken is de borging van de reductie van het aantal melkkoeien en de stikstofemissie na 2025. De provincie heeft daarbij de wens de reductie van het aantal koeien en de bijbehorende stikstofemissie in een nieuwe individuele NB-wet vergunning vast te leggen. De zeven boeren hebben de wens de huidige NB-wetvergunningen te handhaven en de borging van de reductie vast te leggen in een 'groepsvergunning' met een bijbehorend emissieplafond op eilandniveau.

Dat leidt tot de volgende vraag:

- Hoe borgen we een blijvende reductie van het aantal melkkoeien en bijbehorende emissie ook na 2025
- Hoe borgen we tegelijk voor de boeren voldoende flexibiliteit voor bedrijfseconomische afwegingen?
- Is het mogelijk om een blijvende reductie van het aantal melkkoeien en bijbehorende emissieplafond op eilandniveau vast te leggen d.m.v. een groepsvergunning, waarbij de bestaande individuele NB-wetvergunningen gehandhaafd blijven?

Uitgangspunten

De partijen zijn het eens over het uitgangspunt dat de reductie van het aantal melkkoeien en de emissiereductie, ook na 2025, op eilandniveau blijvend moet zijn.

De boeren willen binnen de afgesproken aantal melkkoeien en emissiereductie (op eilandniveau) voldoende flexibiliteit houden. Als een of enkele boeren stoppen na 2025 dan moet het mogelijk blijven dat de melkkoeien worden overgenomen door een ander bedrijf (binnen het afgesproken eilandplafond).

De provincie wil voorkomen dat de reductie van het aantal melkkoeien en bijbehorende emissie wordt 'opgevuld' door bv jongvee of ander vee.

Voorbeeld?

In eerdere besprekingen tussen de provincie en de boeren is de mogelijkheid van een groepsvergunning genoemd, met een bijbehorend melkkoeien en emissieplafon op eilandniveau. In de conceptovereenkomst is opgenomen deze verder te verkennen.

In de eerdere besprekingen is een parallel gelegd met de 'groepsvergunning' zoals die in de Waddenzee voor sommige visserijsectoren gelden. Daarbij is de parallel gelegd naar de handmatige kokkelvisserij, waarbij sprake is van één groepsvergunning voor de 30 kokkelaars, met daar onderliggend een gezamenlijk vastgesteld visserijplan (dat ook passend beoordeeld wordt). Kan het onderling akkoord dat de boeren hebben gesloten hiervoor als basis dienen?

■■■■■■■■■■